

Junák – český skaut,
středisko Stetson Rychnov nad Kněžnou, z.s.
Na Dubince 240
516 01 Rychnov nad Kněžnou

Výroční zpráva za rok 2020

Obecně o skautingu

Poslání skautingu

Posláním organizace Junák – český skaut je podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí, jejich duchovních, mravních, intelektuálních, sociálních a tělesných schopností, tak aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k sobě samým, bližním, vlasti, přírodě a skutečnosti, která nás přesahuje, i celému lidskému společenství v souladu s principy a metodami, jak je stanovili zakladatel skautského hnutí lord R. Baden-Powell a zakladatel českého skautingu A. B. Svojsík. Skautské hnutí existuje v 216 zemích a teritoriích a má více než stoletou historii.

Východiskem skautingu je přesvědčení, že svět může být skutečně lepší. Záleží na každém jednotlivém člověku, co pro to udělá. Cílem skautingu je zlepšovat svět skrze lidi, jež vychovává a kterým pomáhá vstoupit na cestu zájmu o své okolí.

Skautský slib je vyjádřením dobrovolného závazku na celý život. Jeho smyslem je pomoci mladým lidem uvědomit si a formulovat životní hodnoty a vést je k harmonii myšlenek, slov i skutků.

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe: sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době, plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské, duši i tělem být připraven(a) pomáhat vlasti i bližním.

dobrovolný dovětek „K tomu mi dopomáhej Bůh.“

Skautská výchovná metoda

Skauting již přes sto let používá unikátní způsob výchovy. Je prověřen desítkami skautských generací, a přesto stále aktuální a platný i v dnešní společnosti. Využívá přirozenou dětskou touhu být součástí party, společenství, mít poslání. Děti si pod vedením dospělých hrají v malých skupinách a prostřednictvím hry se neformálně rozvíjejí. Pro děti zábava, pro dospělé výchovný prostředek.

- skautský slib a zákon jako vyjádření životního stylu a hodnotového systému
- učení se prostřednictvím aktivních činností a her
- týmová práce v malých skupinkách rozvíjející spolupráci, vůdčí schopnosti a odpovědnost za druhé
- pobyt a činnost v přírodě, její poznávání a ochrana
- symbolický rámec programu nabízející motivaci a inspiraci
- zájem a spoluúčast každého mladého člověka na vlastním osobním rozvoji
- podpora mladých lidí dospělými a vzájemná spolupráce
- postupné stimulující programy
- služba společnosti
- využívání skautské symboliky a výchovného prostředí

Členská základna

Za poslední roky dochází ke stálému nárůstu počtu členů. Ke dni 31. 12. 2020 má naše středisko celkem 194 členů. Věkové složení střediska je následující:

- děti do 5 let
  - benjamínci 5
- děti 6-11 let
  - světlušky 19
  - vlčata 27
- mládež 12-15 let
  - skautky 12
  - skauti 20
- mládež 16 – 26 let
  - rangers 20
  - roveři 29
- dospělí 58

Činnost střediska

V běžném režimu jsou hlavním těžištěm činnosti **pravidelné schůzky**. Jednotlivé družiny se schází pravidelně každý týden v klubovně na Dubince, a věnují se svému programu, který se sestává z her, vzdělávacích a sportovních aktivit a další praktické činnosti. Dětem je poskytnut jedinečný prostor pro socializaci a možnost smysluplného trávení volného času v kolektivu vrstevníků, odlišném od školy nebo školní družiny. Důraz je kladen na aktivní trávení volného času jako protiváhu pasivnímu vysedávání u počítače nebo televize, a vytváření skutečných mezilidských vztahů jako protiváhu virtuálním vztahům bujícím na sociálních sítích.

Na jaře roku 2020 však naši činnost zásadně ovlivnila **pandemie koronaviru COVID-19**. S ohledem na mnohá protiepidemická vládní opatření jsme byli nuceni celkem třikrát přerušit veškeré aktivity

založené na osobním setkávání a v duchu skautského slibu („slibuji na svou čest ... být připraven pomáhat vlasti i bližním“) se dospělí členové střediska ihned po propuknutí první vlny nákazy připojili k dobrovolnické pomoci občanům města Rychnov nad Kněžnou.

Nejprve jsme pomáhali s osvětou – vylepováním informačních plakátů a roznášením letáčků do schránek s telefonním číslem na krizovou linku, zřízenou městem Rychnov nad Kněžnou.

Dále jsme sepsali seznam dobrovolníků z našich řad, kteří byli připraveni pomoci s nákupy, vyzvedáváním léků, venčením psů apod. Členky našeho střediska se chopily šicích strojů a začaly šít roušky, které mělo následně Město k dispozici a rozdávalo je každému, kdo o ně projevil zájem. Děti mladší 18 let připravovaly látky – stříhaly, žehlily, kompletovaly.

Během první vlny jsme se také postarali o stáčení dezinfekce do plastových lahvíček, které jsme následně dle seznamu rozváželi všem občanům nad 65 let. Rozvážení dezinfekce se opakovalo i na podzim. Podzimní situace však již byla o poznání klidnější.

Přestože byla po většinu roku běžná činnost střediska pozastavena, uskutečnily se na začátku roku 2020 (před vypuknutím první vlny pandemie), a dále též během letního rozvolnění vládních opatření, následující **víkendové akce, výpravy a projekty**, které alespoň z části nahradily **zrušený tradiční letní dětský tábor**, každoročně konaný v osadě Benátky u Skuhrova nad Bělou. Tábor je vždy vyvrcholením celoročních aktivit jednotlivých družin a pro děti silným zážitkem. Po zvážení všech vládních omezení a doporučení krajských hygienických stanic a Ministerstva školství, jsme se již na začátku dubna rozhodli takto velkou hromadnou akci nepořádat a raději se vydat cestou menších výprav a několikadenních akcí jednotlivých družin.

- **Víkendovka 1. oddílu** – Na konci ledna se členové 1. oddílu (naše vlčata a skauti) zúčastnili víkendového pobytu na naší skautské klubovně Dubinka spojeného s exkurzí na Střední průmyslovou školu v Rychnově nad Kněžnou.

- **Výprava na Benátky** - Družina Tygrů (naše vlčata) se dne 21. února vypravila na výpravu na skautský srub v Benátkách. Děti cestou stopovaly a pozorovaly přírodu. U srubu si pilkou nařezaly pruty na oštěpy a vyřezávaly na ně různé ornamenty. V průběhu vyřezávání začaly připravovat suroviny na oběd. Krájel se chleba, nejrůznější zelenina a párky na buřt-guláš. Děti také rozdělaly oheň a přidávaly suroviny do kotlíku.

- **Víkendovka Rampelníků na Dubince** - Rampelníci (naši roveři a rangers) o víkendu 7. 3. – 8. 3. přespávali na Dubince. V sobotu odpoledne si pro ně jeden člen kmene připravil hru s různými úkoly na téma historie Rychnova nad Kněžnou, které plnili při dlouhé procházce Rychnovem. Večer chlapecká část kmene připravovala pro dívky večeri. Podávaly se špagety. Po večeri si Rampelníci zahráli několik deskových her a tzv. židličkovanou. Poté ještě zvládli zhlédnout film na dobrou noc a šli spát. Druhý den, poté, co se probudili, po sobě Dubinku uklidili, rozloučili se a šli domů. Víkend si všichni parádně užili.
- **Okresní rádcovské setkání** - O víkendu 6. – 8. 3. se 10 členů našeho střediska zúčastnilo okresního rádcovského setkání v Dobrušce. Na účastníky byl, jako již tradičně, připraven bohatý program se skautskou tematikou.

- **Příprava dřeva na oddílový tábor Divočáků a Chameleonů**- V sobotu 16. 5. 2020 se část chlapců z družin Divočáků a Chameleonů vydala na tábořiště do Rysého v Orlických horách, kde připravila dřevo na červencový oddílový tábor. Dřevo bylo třeba nakrátit, naštípat a uskladnit pod improvizovaný dřevník z plachty. Práce šla pěkně od ruky, a tak se stihlo i malé občerstvení v podobě špekáčků na ohni.

- **Pomoc hajnému v Říčkách** – Dne 16. července vyrazili členové 4. oddílu (včetně vlčat) vyčistit část cesty v lese u osady Rysé. Výsledkem byla obrovská hromada kletí a srovnaná lesní cesta. To všechno jako poděkování hajnému za podporu při pořádání letního tábora.

- **Táboření Roverského kmene (29. 6. - 3. 7.)** - Roverský kmen Jelimanci (naši roveři) se v době rozvolnění opatření sjel na tábořiště v Benátkách. Jejich první samostatný tábor na pět dní vyústil v dobrodružství plné deště, vaření a krizových situací. Hlavním cílem bylo zkusit si samostatnost v obživě až dvanácti členů kmene. Každý si vyzkoušel uvařit svůj oblíbený pokrm pro ostatní, a že to není úplně „sranda“, zjistili Jelimanci záhy. Úspěch měly hlavně housky pečené v jílové peci. Při největším dešti byl program jasný - ulovit si (původně) v hrnci chlazené jídlo po proudu rozvodněné řeky.
- **Putovní tábor – „put’ák“** – Družina Soviček (naše světlušky) na začátku července podnikla místo klasického tábora put’ák, ve kterém je provázela Zvonilka a její vílí kamarádky. Dívky prošly Orlické Záhoří, Rokytnici v Orł. horách, Častolovice, Lično, Lipovku, Rychnov nad Kněžnou a dobrodružství završily na našem tábořišti v Benátkách, kde složily světluškovský slib.

- **Oddílový tábor 4. oddílu** – Ve dnech 1. – 19. 7. se uskutečnil oddílový tábor 4. oddílu (převážně našich skautů, ke kterým se v průběhu připojila i vlčata). Oddíl si propůjčil holou louku od Kolowratských lesů. Louka se nacházela nedaleko Říček v Orlických horách, v malinké vesničce s názvem „Rysé“. Nedaleko se nacházel zdroj pitné vody a vedle tábořiště protékal malebný potok, ve kterém se bylo možné koupat.

Před odjezdem bylo nutné připravit a zabalit vše potřebné na devatenáct dní v přírodě. Vedoucí společně s chlapci odvezli tři plné dodávky materiálu (podsadové stany, hangáry, plachty, teepee, jídlo, nářadí, atp.). Tábor si chlapci ze 4. oddílu stavěli kompletně svépomocí, tak říkajíc „po Foglarovsku“. Přijeli na holou, čerstvě posekanou louku, kde nic nebylo. První den se zvládla postavit kuchyň a jídelna společně s hangárem, kde všichni první noc přenocovali. Další dny si pak chlapci postavili podsadové stany z krajinek, teepee, záchody, apod.

Tábor se nesl v duchu klasického „skautování“. Hrály se tradiční hry, připravovaly se tradiční pokrmy, proběhlo dvoudenní putování po okolí, pozorovaly se hvězdy, spalo se pod širákem, zpívalo u ohně, střílelo se z luku, otužovalo se v řece a spousta dalšího. Táboru se zúčastnily tři družiny – Divočáci, Chameleoni a Tygři (vlčácká družina, která se následně v průběhu připojila). Počasí sice moc nepřálo, ale i přesto se všem tábor moc líbil. Bylo to ze všech ohledů velmi náročné – zkrátka zážitek na celý život.

- **Přespávačka oldskautů** – Dne 2. srpna podnikl Spolek přátel vačic spolu s externisty již tradiční přespání na tábořišti kolegů v kopci nad naším tábořištěm v Benátkách. Kytary, zpívání pozdě do noci, oheň, noční obloha a spousta legrace bývá na těchto akcích samozřejmostí.

- **Oddílový tábor 1. oddílu** - Vyvrcholením skautské činnosti skautů a včlat z 1. oddílu byl jejich oddílový tábor konaný v termínu 3. 8. až 14. 8. Účastníci si museli vybudovat zázemí a postarat se o vše, co s pobytem v přírodě souvisí. I přes některé komplikace, zranění účastníků a neshody při organizaci, byl tábor velmi přínosný pro jejich osobní rozvoj. Díky nespočtu aktivit a pozitivních zážitků se stal pro chlapce letní tábor nezapomenutelnou akcí. A v době, kdy nebylo možno mnohé uskutečnit, tou nejdůležitější.

- **Oddílový tábor 6. oddílu** - Rok 2020, i přes nesnáze, umožnil uskutečnit nové akce. Jednou z nich byl i samostatný pobyt v přírodě 6. dívčího oddílu v termínu 16. – 22. 8. 2020 na tábořišti v Benátkách. Pobytu se zúčastnila družina Berušek (naše světlušky) a družina Žabek (naše skautky) s celkovým počtem 10 děvčat a 4 vedoucí. Tábor byl pojatý v duchu udržitelnosti, ekologie a trendu zero waste. Veškerá námi používaná drogerie byla šetrná k přírodě a plně odbouratelná. Omezeny byly závozy potravin, tím byl ovlivněn i jídelníček, kde převažovala bezmasá jídla. Dbalo se na důsledné třídění odpadu a jeho minimalizace.

Pobyt v přírodě byl v malém počtu velmi intenzivní. Berušky pomáhaly plněním úkolů sesbírat 7 beruščinných teček, zdokonalovaly se v rukodělných pracích, péči o své věci a o sebe. Učily se základním tábornickým a zálesáckým dovednostem, jako byly zásady správného rozdělávání ohně, vaření, práce s nožem. Pomáhaly také v kuchyni s přípravou jídel a mytím nádobí. Žabky se podílely především na chodu tábora, ale podnikly i několik výprav do okolí tábořiště. Ve volném čase si vyráběly vlastní eko-šampon na vlasy, upletly si jednoduché barefoot-sandály a batikovaly trička na památku. Všechny společně podnikly výlet do skanzenu Villa Nova na Uhřetínově. Společně se také každý den scházely v novém velkém teepee na ranní jógovou rozcvičku a večerní čtení na dobrou noc.

- **Vlčácká výprava na Litice** – První říjnovou neděli 3. října vyrazila vlčácká šestka Tygrů na celodenní dobrodružnou výpravu. Sraz byl na nádraží v Potštejně, odkud 7 kluků vyrazilo spolu s dospělými vedoucími směr hrad Litice. Po cestě se učili hledat a rozpoznávat turistické značky, používat nůž a uvařit si něco dobrého na zub. Bodovací hry na postřeh, zpívání a vůbec spousta zábavy vlčáky doprovodily úspěšně až na hrad. Cesta zpátky vlakem byla už jen třešničkou na vůbec povedené výpravě.

- **Výlet na Velkou Deštnou** – dívky z družiny Žabek (naše skautky) podnikly v listopadu výlet na nejvyšší vrchol Orlických hor.

- **Slavnostní oheň** - Dne 5. 9. proběhl na Dubince tradiční slavnostní oheň u příležitosti zahájení nového školního roku. Nadšení z možnosti osobního setkávání na schůzkách však nemělo dlouhého trvání. Na podzim 2020 udeřila druhá vlna pandemie.

- Ježíškova vnučata** – Družiny Soviček a Lasiček (naše světlušky) se opět zúčastnily prosincového předvánočního projektu Českého rozhlasu – Ježíškova vnučata a vyrobily vánoční přáníčka. Tato přáníčka putovala do Prahy, odkud byla následně rozeslána do domovů pro seniory, kde jistě udělala radost nejedné babičce či dědečkovi. Projekt Ježíškova vnučata vznikl v roce 2016 z iniciativy novinářky Olgy Štrejbarové a v roce 2017 se do organizace pustil Český rozhlas, který oslovil stovky domovů pro seniory, zdravotnických zařízení a pečovatelských služeb. O projektu odvysílal velkou informační kampaň a reakce byla nečekaná - několik tisíc drobných dárečků určených pro seniory, kteří zůstávají o Vánocích často sami a vánoční svátky jsou tak pro ně psychicky velmi náročné. V letošním roce byla přáníčka z hygienických důvodů zalaminována a vydezinfikována.

V době platnosti proticovidových opatření se pravidelné týdenní schůzky dětských družin přesunuly do online prostoru. Ačkoliv se jednalo, vzhledem k provázanosti běžné skautské výchovy s přírodou a osobním setkáváním v dětském kolektivu, o velmi slabou náhradu, připravili si naši skautští vedoucí ve spolupráci s celorepublikovým vedením organizace Junák – český skaut, z. s. mnoho zajímavých distančních aktivit, které vyplnily dětem volný čas. Namátkou např. společné vaření, kdy měly děti za úkol připravit rodičům pod taktovkou vedoucího večeři, poznávání starších členů střediska prostřednictvím rozhovorů či plnění týdenních úkolů (např. postavit bunkr a přespát v něm ve spacáku, zkusit domácí práci, kterou děti ještě nikdy nezkusily, ochutnat netradiční tropické ovoce, apod.).

V letošním roce jsme založili 1 novou družinu:

- **Leguání** – Náš 4. oddíl založil v letošním roce novou družinu vlčat.

K prověření zdatnosti a skautských dovedností slouží **Závod vlčat a světlušek** (ZVaS, pro věkovou kategorii 6 - 11 let) a **Svojsíkův závod** (pro věkovou kategorii 11 - 15 let), které se konají střídavě. V letošním roce se měl konat závod pro mladší děti, který však byl vzhledem k pandemii COVID-19 odložen.

Naši skauti a skautky poskytli pomoc a spolupráci v následujících tradičních aktivitách:

- **Tříkrálová sbírka** – členové naší organizace se zapojili jako koledníci i jako dozor skupinek při této charitativní akci Charity ČR.
- **Betlémské světlo** – skauti již tradičně dováží Betlémské světlo z Vídně do ČR a zajišťují jeho distribuci. Zájemci o Betlémské světlo si jej mohli převzít 23. 12. na výdejním místě v průjezdu vedle lékárny na Starém náměstí.

Nedílnou součástí skautské činnosti je **péče o areál a klubovnu Dubinka**. Tuto péči zajišťují svépomocí převážně dospělí členové střediska, ale v rámci praktické výchovy jsou do těchto aktivit zapojováni také mladší členové střediska. Do běžné péče spadá sekání trávy a údržba zeleně, údržba hřiště, malování a pravidelný úklid interiéru klubovny.

Vzdělávací akce

Naše organizace disponuje propracovaným systémem kurzů a vzdělávacích akcí, které poskytují členům vzdělání v oblasti komunikačních dovedností, pedagogiky, týmové práce, vedení lidí, hospodaření a poskytování první pomoci na úrovni srovnatelné s mnohem nákladnějšími školeními a specializovanými kurzy. Kvalitní a bezplatné vzdělávání je také důležitým motivačním prvkem pro získávání nových vedoucích a udržení těch stávajících. Díky dotacím můžeme našim členům snížit náklady spojené s dalším vzděláváním. V letošním roce byla bohužel většina vzdělávacích akcí zrušena. Naši členové se tak zúčastnili pouze následujících kurzů, které proběhly v době, kdy to epidemiologická situace dovolila:

- **Okresní rádcovské setkání** - O víkendu 6. – 8. 3. se 10 členů našeho střediska zúčastnilo okresního rádcovského setkání v Dobrušce. Na účastníky byl, jako již tradičně, připraven bohatý program se skautskou tematikou.
- **Čekatelský kurz Corda** – Dva naši roveři se zúčastnili vzdělávacího kurzu Corda. Velká část vzdělávacích bloků proběhla online.

Hospodaření

Rok 2020 nebyl běžným rokem. Koronavirová krize se projevila v průběhu celého roku a samozřejmě zasáhla i oblast hospodaření. Velice si vážíme toho, že nám i v tomto roce Město Rychnov nad Kněžnou poskytlo štědrý dotaci na běžný provoz. Náklady na výchovu a vzdělávání dětí i dospělých jsme hradili z dotace od MŠMT. Díky daru společnosti ŠKODA-AUTO, a.s. se nám podařilo vybudovat zázemí pro venkovní aktivity (stan – altán, vybavený zahradním nábytkem).

Příjmy		Výdaje	
Dotace MěÚ Rychnov n.kn.	130 000 Kč		
Dotace MŠMT	56 501 Kč	Drobný majetek	54 343 Kč
Dar Škoda auto, a.s.	35 000 Kč	Spotřeba elektrické energie	84 720 Kč
Dar MěÚ Rychnov n. Kn.	15 000 Kč	Spotřeba materiálu	44 200 Kč
Dary jednotlivců	20 000 Kč	Služby	40 934 Kč
Členské příspěvky	85 460 Kč	Ostatní výdaje	53 317 Kč
Účastnické poplatky na akce	124 640 Kč	Odvody nadřiz. jednotkám	63 700 Kč
Ostatní příjmy	38 848 Kč	Výdaje na akce	124 800 Kč
Příjmy celkem	505 449 Kč	Výdaje celkem	466 014 Kč

Vzhledem k tomu, že v roce 2020 byla skautská činnost z důvodu koronavirové pandemie omezená, podařilo se nám z darů a z členských příspěvků ušetřit částku 39 435 Kč. Tyto prostředky budou v následujícím roce použity při plánované rekonstrukci sociálního zařízení v klubovně.

Poděkování

Za finanční podporu děkujeme:

- Městu Rychnov nad Kněžnou
- Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- společnosti ŠKODA-AUTO, a.s.
- jednotlivým dárcům

Zároveň chceme poděkovat všem dospělým členům našeho střediska, kteří jsou ochotni investovat svůj volný čas i dovolenou bez nároku na jakoukoli odměnu pro naplnění našeho skautského poslání.

V Rychnově nad Kněžnou, 28. 1. 2021

Zdeněk Kheil v.r.,
vedoucí střediska

Mgr. Filip Neupauer v.r.,
zástupce vedoucího střediska

Ing. Věra Horníčková v.r.,
hospodář střediska